

ادامه از صفحه ۲

پیچ آخر دیپلماسی

چنین فرصتی از زمینه لازم هم برخوردار است و آن اینکه نه ما برجام را ترک کردیم و نه هیچ کشور مشارکت‌کننده‌ای از آمریکا تاسی کرد و از آن خارج شد. بنابراین با پیوستن عضو خارج‌شده به جمع، تعداد کامل می‌شود و آنچه می‌ماند نحوه بازگشت عضو مورد اشاره و بازتعریف احتمالی تعهدات طرفین (ایران از یک طرف و ۵+۱ از طرف دیگر) است. هرچند پرداختن به این مهم موضوع یادداشت دیگری است اما در اینجا چند پرسش اساسی مطرح می‌کنیم و در این خصوص مفرداتی را بیان می‌کنیم. نخست آنکه اصولا چه ضرورتی دارد که برجام موجود بازتعریف و احیاناً الحاقیه‌هایی به آن الصاق شود؟ آیا تعهدات جدید برجامی، به شرط وجود، طرفینی است یا فقط متوجه یک طرف (ایران)، است؟ آیا هرگونه بازتعریف احتمالی در مجموع به نفع ایران است یا به‌عکس، حقوق حقه کشورمان در زمینه‌های مختلف هسته‌ای و اقتصادی و نظامی را ولو اندک، نادیده می‌گیرد؟

پاسخ به پرسش‌های یادشده هم در حوزه دیپلماسی است. در دنیای امروز خیلی از آنچه بعدا در قالب مذاکرات رسمی و آشکار جریان می‌یابد و احیاناً منجر به توافقات خرد و کلان می‌شود، با دیپلماسی پنهان شروع می‌شود. این شکل از دیپلماسی دست‌باز است؛ چراکه دولت‌ها را قادر می‌کند هر آنچه را مدنظر دارند، به‌راحتی و تقریبا بدون محدودیت‌های دیپلماسی آشکار بیان کنند و درخصوص اراده و نیت طرف مقابل هم دست به راستی‌آزمایی برند. طرفه آنکه، در مرحله‌ای دیپلماسی آشکار نقش ایفا می‌کند آداب و مناسک دست‌وپایگر و حتی تحفظات معمول نقش چندانی ندارند و طرفین یا با بدون واسطه می‌توانند رک و صریح با هم صحبت کنند و به تفاهم اولیه برسند و تضمینات اولیه از هم بگیرند.

خلاصه کلام آنکه در شرایط کنونی و با توجه به فرصتی که نتیجه انتخابات اخیر آمریکا فراهم کرده، توسل به دیپلماسی بیش‌ازپیش توجیه‌پذیر شده و معقول به نظر می‌رسد. زمان، زمان خردوری از راه سیاست‌ورزی است. وسیله عبور از آزادراه سیاست‌ورزی، دیپلماسی پنهان و آشکار است. در این میان، کسی را حقی نیست که با غوغاسالاری و درشت‌گویی و تا نوک دماغ‌بینی و سخنان هیچ و پوچ بر سندان‌گویی که جز تحریک دشمنان و بازی در زمین آنان هوده‌ای بر آن قابل تصور نیست، دست به قمار بر سر منافع ملی برند. ترامپ در حال رفتن است. همین که تا او در قدرت بود صبر پیشه کردیم و از خود مقاومت نشان دادیم، به‌حق کاری کارستان است و همین کفایت می‌کند که به او و وزیر خارجه کینه‌زور و آونجلیست افراطی‌اش (به عنوان باشمیه که نه‌تنها به هیچ‌کدام از شرایط دوازده‌گانه و سپس ارتقایافته به سیزده‌گانه خود ناآل نیامدن بلکه ساقط‌شدن از پست و مقام هم به سرافراشان آمد درحالی‌که ایران ما و مردمش با وجود رنج و تعب بسیاری که در این میان کشیدند سر ما هستند و ادامه حیات می‌دهند. قطعا نه‌تنها این بلکه جهان سیاست این پیام را گرفته است. بنابراین باید میوه مقاومت به خرج داده و رنج و عذاب کشیده‌شده را چید. زمان آن همین حالاست. به گمان نگارنده این فرصت بهره‌برداری از دیپلماسی نه‌تنها بهترین در نوع خود است که آخرین آن هم هست. به‌عبارتی، ما در پیچ آخریم. با به سالمتی و سرفرازی از آن عبور می‌کنیم، یا در آن می‌مانیم که در این صورت هر راه دیگری غیر از دیپلماسی را پیش پای خود داریم و می‌توانیم در آن قدم گذاریم و به امان خدا برویم. بدون آنکه بخواهیم بدون پشتوانه و غیرواقع‌بینانه خوش‌بین باشیم. برای نگارنده محرز است که می‌توان با تمهیدات لازم و تدارکات کافی پیچ آخر دیپلماسی را پیش‌سر گذاشت و کشور را به ساحل امن رساند.

خبر

دعوت پکن از همه طرف‌ها برای اجرای صادقانه برجام

● فارس: سخنگوی وزارت خارجه چین تاکید کرد که همه طرف‌های توافق هسته‌ای باید از نشست آتی کمیسیون برجام به‌عنوان فرصتی برای حفظ و اجرای صادقانه برجام و قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت بهره‌گیرند.

«هوآ چون‌اینگ» سخنگوی وزارت خارجه چین روز دوشنبه طی یک کنفرانس خبری با تاکید بر لزوم حفظ برجام ادامه داد: «چین معتقد است مهم نیست که چطور اوضاع پیش می‌رود، تداوم حفظ و اجرای برجام باید پیش‌شرط اصلی هرگونه راحل سیاسی برای موضوع هسته‌ای ایران باشد.» سخنگوی وزارت خارجه چین ادامه داد: «امیدواریم که تمامی طرفین از این کمیسیون مشترک به‌عنوان فرصتی برای تحکیم بیشتر اجماع در مورد حفظ و اجرای صادقانه برجام و قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل بهره‌گیرند و راه‌های مؤثری را برای پاسخ‌گویی به چالش‌های فعلی کشف کرده و به پیشبرد حل‌وفصل سیاسی موضوع هسته‌ای ایران ادامه دهند.»

او در پایان خواستار بازگشت به‌موقع ایالات‌متحده به برجام شد و گفت: «ما همچنین انتظار داریم که ایالات متحده به عقلایت و عمل‌گرایی بازگردد و در موقعیت مناسب به برجام بازگردد و اقدامات عملی را برای حفظ نظام بین‌المللی عدم اشاعه هسته‌ای و صلح و ثبات در خاورمیانه (غرب آسیا) برعهده بگیرد.»

دیپلماسی

جوسپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا:

با ترور نمی توان مانع هسته‌ای شدن ایران شد

که تمام طرف‌ها آرامش خود را حفظ و خوشبخت‌داری کنند تا از تشدید اوضاع که به نفع هیچ‌کس نیست، جلوگیری شود.
محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، در واکنش به ترور و شهادت فخری‌زاده، رئیس سازمان پژوهش و نوآوری وزارت دفاع، به نقش رژیم اسرائیل در این عملیات تروریستی اشاره کرد و از جامعه جهانی و به‌ویژه اتحادیه اروپا خواست تا این اقدام تروریستی دولتی را محکوم کنند.

ایران باید از مزایای اقتصادی برجام بهره‌مندشود

به گزارش ایرنا، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در ادامه سخنانش در این میزگرد ابراز امیدواری کرد که با رفع تحریم‌های آمریکا علیه ایران، برجام دوباره احیا شود. او گفت: ایران همچنان عضو برجام است اما باید به اجرای کامل تعهداتش دِل این توافق بازگردد. این در شرایطی است که ایران هم باید بتواند از مزایایی که در برجام وعده داده شده بهره‌مند شود. او یادآور شد که

سعید خטיب‌زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه:

وزارت خارجه مخالف طرح مجلس است

پاسخ به ترور با حداکثر درد

وی خاطرنشان کرد: ما در وزارت خارجه از هر مجرای استفاده کرده و می‌کنیم که برخی از شهروندان کشورمان را که بی‌گناه هستند و به‌خاطر سیاست‌های ظالمانه ترامپ با ادعای واهی دوزدن تحریم‌ها در برخی از کشورها گروگان گرفته شده‌اند، آزاد کنیم. ما از تمام توان و مجاری خود در این حوزه استفاده کرده‌ایم و می‌کنیم. خطیب‌زاده درباره پرونده زاغری نیز گفت: ایشان حکم قضائی از دادگاه صالحه دارند و پرونده ایشان مسیر قانونی و قضائی خود را طی می‌کند که شما می‌توانید اطلاعات مربوط به آن را قوه قضائیه و سخنگوی آن ببگیرید کنید.

ادبیات خشنی از سوی سازمان ملل، شرم آوراست

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به پرسش دیگری درباره نوع واکنش سازمان ملل متحد درمورد ترور شهید فخری‌زاده و اینکه آنها ایران را دعوت به خوش‌ترداری کرده بودند، گفت: آنچه توسط سخنگوی سازمان ملل و دبیرکل آن گفته شد، دو وجه دارد؛ یک وجه آن این بود که این ترور را مجرمانه و تروریستی خوانده بودند و وجه دیگر ادبیاتی خشن بود که از آن استفاده کرده بودند. آقا ظریف در توییت خود پاسخ درستی را به این‌گونه مواضع دادند و آن را شرم‌آور خواندند و ما همچنان انتظار داریم مواضع درست از نازنین زاغری نیز بحث و گفت‌وگو شده است. گفت: یکی از موضوعاتی که در مذاکرات در ارتباط با آن صحبت می‌شود، موضوع برخی از زندانیان است و خانم زاغری نیز یکی از این موضوعات است. ما به آنها (انگلیسی‌ها) در این ارتباط بارها گفته‌ایم که این موضوع مسیر قانونی و قضائی خود را دارد و قوه قضائیه ما مستقل است. به آنها همچنین گفته‌ایم مسیری که آنها می‌روند مسیر غلطی است و باید آن را اصلاح کنند؛ هم در نوع نگاه خود به تعامل با ایران و هم پرداخت بدهی‌های خود به ایران و همچنین مسائل دیگر.

ما طبق شواهد عمل می‌کنیم

او همچنین در پاسخ به این پرسش که دو کشور امارات و بحرین که به‌تازگی اقدام به عادی‌سازی روابط خود با رژیم صهیونیستی کرده‌اند، در بیانیه‌هایی این ترور را محکوم کرده‌اند، گره برخی از ظن‌ها و گمان‌هایی در ارتباط با آنها وجود دارد، گفت: درباره آنچه شما اشاره کردید، دو موضوع مورد توجه است؛ ما به کشورهایی که اقدام به عادی‌سازی روابطشان با رژیم صهیونیستی کرده‌اند به‌صراحت گفته‌ایم که هر تهدیدی که متوجه امنیت ایران شود، بدون لخطاهای درک آن از سوی ایران پاسخ داده خواهد شد. ما به ظن پاسخ نمی‌دهیم بلکه به شواهد پاسخ می‌دهیم. وی با بیان اینکه تمامی کشورهای حوزه خلیج فارس به‌جز یک کشور این ترور را محکوم کرده‌اند، گفت: ما ملتی هستیم که به ظن و گمان پاسخ نمی‌دهیم. شواهد برای ما مهم است و براساس شواهد عمل می‌کنیم.

سکوت یک کشور عربی مقابل ترور

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سؤال

برجام صرفاً یک توافق هسته‌ای نیست و بخش‌های دیگری دارد که باید به آن پرداخته شود. بورل همچنین برجام را به لحاظ امنیتی توافقی حائز اهمیت توصیف کرد و افزود که اتحادیه اروپا تلاش زیادی را برای زنده‌نگه‌داشتن این توافق پس از خروج آمریکا از آن صورت داد. او در همین پیوند به برگزاری نشست بعدی کمیسیون مشترک برجام که قرار است ۲۶ آذرماه برگزار شود، اشاره و تصریح کرد که در این جلسه تمام تلاش‌ها برای احیای این توافق به کار گرفته خواهد شد. سرویس اقدام خارجی اتحادیه اروپا روز دوشنبه با صدور بیانیه‌ای از برگزاری نشست کمیسیون مشترک برجام در سطح مدیران سیاسی وزارت امور خارجه کشورهای عضو این توافق، از ۲۶ آذر ۱۳۹۹ خبر داد. بر اساس بیانیه یادشده، شرکت‌کنندگان قرار است درباره اقدامات جاری برای حفظ برجام و نحوه تضمین اجرای کامل و مؤثر این توافق توسط همه طرف‌ها از جمله آمادگی برای تبادل نظرات در سطح وزرا (در آینده) گفت‌وگو کنند.

سعید خטיب‌زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه:

وزارت خارجه مخالف طرح مجلس نیست

بیشتری به آنها نداده و نخواهیم داد.
خطیب‌زاده با بیان اینکه روابط ایران با آژانس یک رابطه فنی است، گفت: روابط ما با آژانس تاکنون با وجود برخی اختلافات رابطه فنی و احترام‌برانگیزی بوده است.

وزارت خارجه موافق طرح مجلس نیست

سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به سؤال دیگری درباره طرح اخیر نمایندگان مجلس با موضوع کلیات طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و نظر دولت و وزارت خارجه در ارتباط با این طرح گفت: ما هیچ شک و تردیدی نداریم که نمایندگان محترم مجلس به دنبال احقاق حقوق مردم هستند و برانشان از کارگر فقیر تا جوانی که امروز در بازار کار است، از هر حزب و جناحی فرقی نمی‌کند. آنها به دنبال حقوق تک‌تک مردم هستند. مجلس عصاره ملت است و ما تردیدی نداریم که آنها با نیت دفاع از حقوق ملت ایران فعالیت می‌کنند.

وی ادامه داد: در ارتباط با طرح مورد اشاره نیز دولت و وزارت خارجه نظرات خودشان را به مجلس منتقل کردند و طبیعی است که در برخی نکات اختلاف‌نظرهایی داریم، ما به‌صراحت گفته‌ایم که موافق این طرح به این نحو نیستیم ضمن اینکه متوجهیم که همه به‌دنبال حفظ حقوق ملت هستند و طبیعی است که در برخی از نکات اختلاف‌نظرهایی وجود داشته باشد. این دیپلمات ارشد کشورمان به نگاه دولت در ارتباط با این طرح اشاره کرد و گفت: دولت گفته است که این طرح درحال‌حاضر نه ضروری و نه مفید است و با مسیری که گذاشته شده معلوم نیست که حقوق ملت آن‌گونه که قصد و نیت نمایندگان است محقق شود. وزارت خارجه نظرات خود را به دوستان نماینده اعلام کرده است. متأسفانه در این طرح نظرات ما منعکس نشده و مجلس مسیر مستقلی را طی کرده است. ما امیدواریم که دوستان نماینده به نظرات کارشناسی وزارت خارجه نیز در این ارتباط توجه داشته باشند.

نقش شهید فخری‌زاده در برجام

وی در پاسخ به پرسش دیگری درباره تأثیر بازرسی‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و شناسایی و ترسور دکتر فخری‌زاده و برخی از اظهارنظرهایی که در این ارتباط از سوی برخی در داخل کشور مطرح می‌شود، گفت: هرچقدر پاسخ به برخی از ادعاها داده می‌شود، گویی قرار نیست کسی این پاسخ‌ها را بشنود. نام شهید فخری‌زاده در سال‌های میانی دهه ۸۰ براساس برخی از ادعاهاى گروهک منافقین و اطلاعات رژیم صهیونیستی به سازمان ملل و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی داده شده است و اسمشان در آتجا برده شده و بعد اسم ایشان به‌همراه تعدادی دیگر از دانشمندان هسته‌ای‌مان در قطع‌نامه ۱۷۴۷ شورای امنیت سازمان ملل قرار گرفت و مورد تحریم قرار گرفتند. البته بعد از این رژیم همه اینها از لیست تحریم خارج شدند، اگرچه رژیم ترامپ بار دیگر برخی از این دانشمندان را در لیست خود قرار داد.

خطیب‌زاده در بخش دیگری از صحبت‌های خود در پاسخ به این پرشش به نقش شهید فخری‌زاده در موضوع برجام و توافق هسته‌ای اشاره کرد و گفت: ایشان در موضوع برجام جزء کمک‌کنندگان اصلی پشت صحنه بودند و تمام عزیزی‌که در وزارت دفاع، نهادهای دیگر و ساختارهای حاکمیتی هستند، نقش بی‌بدیل ایشان در این عرصه را می‌دانند.

سخنگوی سازمان انرژی اتمی خطاب به نمایندگان مجلس: اجرانکردن پروتکل الحاقی باعث ابهام نسبت به برنامه هسته‌ای می‌شود

سیاست‌های شیطانی علیه جمهوری اسلامی ایران استفاده می‌کند.
به گزارش فارس، سخنگوی سازمان انرژی اتمی اظهار کرد: متأسفانه برخی افراد چه گاهانه و چه ناگاهانه پیشرفت صنعت هسته‌ای را زیر سؤال می‌برند و می‌گویند این صنعت نابود شده است. بهترین دلیل نادرستی این ادعا همین طرح امروز است. آفتاب آمد دلیل آفتاب. شما توقع دارید در یک مدت کوتاه اقداماتی مثل نصب هزار سانتریفیوز IR۶ سازمان انرژی هسته‌ای انجام دهد. بسیاری از انتظارات شما کارخانه اورانیوم فلزی و فعال‌کننده بسیاری از بخش‌ها دلیلی بر این است که انرژی هسته‌ای شاداب به کار خود ادامه می‌دهد. سخنگوی سازمان انرژی اتمی اظهار کرد: احیای قلب راکتور ارک در دو ماه قابل انجام است. قلب راکتوری که می‌گفتند در آن سیمان ریخته شده، قابل احیاست. راکتوری که کامپوننت اصلی نداشت، مثل ماشین سوخت‌گذار، اتاق فرمان، پمپ‌های اصلی، پمپ‌های خنک‌کننده، مدار دوم و ...

وی افزود: ما امروز این امکان را داریم که هم سانتریفیوزهای قدیم و هم سانتریفیوزهای جدید را نصب کنیم. درحال حاضر ما سه‌هزار و ۸۰۰ کیلو مواد

ادامه از صفحه اول

آسمان پُرتاره چه شد؟

از صمیم قلب آن‌قدر زحمت می‌کشند که رقبای خود را به حسادت وامی‌دارند اما در پاک نگه‌داشتن محیط زیست مردم ایران هیچ ابتکار عملی‌ای از خود نشان نمی‌دهند. انتقاد از صنایع خودروسازی در ایران خوشایند مقامات مسئول نیست؛ چراکه تعطیلی این صنایع موجب بی‌کاری عده قابل‌توجهی از پرسنل صنعت خودروسازی می‌شود. همه به امید وقوع معجزه‌ای هستند که از یک‌سو اشتغال کارکنان صنعت مورد اشاره حفظ شود و از سوی دیگر کیفیت تولید خودرو بهبود یابد. رقبای دولت کنونی هم تنها یک آرزو دارند و آن این است که دولت وقت را کنار بگذارند و باند خود را سرِ کار بیاورند.

اینکه باند جدید به‌خوبی دولت کنونی یا بهتر از آن عمل کند، شباهت زیادی به تیم‌های سابقات ورزشی دارد. بالاخره در هر بازی یک تیم برنده و یک تیم بازنده است. هوراکشیدن و جایزه‌دادن به تیم برنده یک روال دائمی است. در هر تغییر و تحولی یک عده از کار فارغ می‌شوند و یک گروه یا تیم دیگر سرکار می‌آیند.

اما داستان بلند آلودگی محیط و عقب‌ماندگی سر جای خود قرار دارد و روزبه‌روز شدت می‌یابد. البته دولت‌های کشورهای خاورمیانه اغلب دچار سرگردانی‌های متفاوت از رقابت و دشمنی با یکدیگر گرفته تا مسائل خارجی هستند که از موضوع این یادداشت خارج است. آنچه در منطقه خاورمیانه رواج دارد، بازی‌های پشت‌پرده و ساخت‌وسازهای دولت‌ها با قدرت‌های جهانی است که بازهم از موضوع این یادداشت خارج است.

بخش خصوصی با خصولتی هم به دنبال سود آتی است و چشم‌انداز بلندمدت ندارد. اما آگاهی از این بازی‌ها برای ایرانیان از نان شب واجبتر است.

برای فهم آنچه در منطقه می‌گذرد و دولت‌ها را به مسائل داخلی سرگرم کرده است، توصیه می‌کنم کتاب «فهم قدرت» نوشته نوام چامسکی - ترجمه این نگارنده را بخوانید یا دست‌کم دیچه آن را که توسط این نگارنده نوشته شده مرور کنید تا بدانید دنیا دست کیست و چگونه اداره می‌شود و نقش ایران یا کشوری مانند ایران در عضویت و اداره جهان چیست.

در کتاب مورد اشاره، واقعیت‌هایی در مدیریت کشورهای جهان بوم بیان شده است که شباهت زیادی به مدیریت کنودی عسل دارد. زنبورها برای ادامه بقای خود و فرزندانشان به جمع‌آوری و انباشت مواد غذایی از گل‌ها و تبدیل آن به عسل و نگهداری عسل تا فصل زمستان می‌پردازند.

رئیس یا ملکه کنودی عسل با حسن‌نیت فراروان خود را صاحب و مسئول نظام تغذیه زنبوران می‌داند. اما آنکه مجموعه این نظام را برپا می‌کند، زنبوردار است نه ملکه زنبورها. هر موجود با انسانی هم که در فرایند عسل‌سازی می‌گیرد تا فضولی نکند.

اما آن کس که خود را صاحب یا نماینده صاحبان کندو می‌داند، با پوشاندن سر و صورت خود و استفاده از ابزار دفاعی حمله زنبورهای مهاجم را دفع می‌کند و به کندو سرکشی می‌کند و عسل آن را برمی‌سازد و زنبورهای بیچاره را گرسنه به حال خود رها می‌کند. وضع قرع‌باغ و درگیری‌های آذربایجان و ارمنستان یک نمونه روز از این طرز زندگی در مشرق‌زمین است.

وضع امارات خلیج فارس و عربستان و رابطه با اسرائیل هم باز یک موضوع روز است. جنگ‌های عراق و کویت و یمن هم موارد روشنی برای ما ایرانیان در رقابت‌های جهانی برای بهره‌برداری از عسل‌های تولیدی کشورهای خاورمیانه است.

برگردیم به موضوع آسمان پُرتاره. امروزه آلودگی جوی نه‌تنها در شهرها بلکه کل منطقه مانند منطقه تهران بزرگ - از کرج تا بوهمن و از مسیرات تا فرودگاه امام خمینی و بهشت زهرا را کاملاً دربر گرفته است. حتی ناپدیدشدن ستاره‌های آسمان تا کویر ادامه دارد. در مناطق دورافتاده‌تر از تهران مانند دماوند، اگر یک ستاره نزدیک ماه دیده شود، باید کلاهمان را به آسمان پرتاب کنیم. آیا کسی یا دولتی هست که این آلودگی محیط زیست را ناشی از بی‌خیالی دولت‌ها بداند؟

آیا کسی هست که کشتار روزانه ترافیک در ایران را که با کشتار کرونا رقابت می‌کند، به صنعت ناسالم خودروسازی و مدیریت شهری و نظام برنامه‌ریزی و محیط زیست نسبت دهد؟ حتی رقبای دولت‌های وقت که با انتقادات شدید خود پوست دولت را می‌کنند، آخر سر هیچ تضمین و برنامه‌ای برای حل مشکل مورد اشاره در این یادداشت ندارند. رقبا بیشتر خواهان رسیدن به مقامات دولتی هستند؛ درحالی‌که اداره یک کشور نیازمند داشتن راحل برای ایجاد یک محیط اجتماعی سالم است. در غیر این صورت، روزی خواهد رسید که تلفات انسانی و خودکشی به سطح غیرقابل‌تصورى بالا خواهد رفت، مانند بلایی که کرونا امروز سر ایران و جهان آورده است.